

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 15733/2557

พนักงานอัยการคดีศาลแขวงนครสวรรค์โจทก์ บริษัทเอส. ที. รีมิกซ์ จำกัด โจทก์ร่วม นางอภิญญา ฤมลหรือ เทียนชัย กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 192, ป.วิ.อ. มาตรา 195, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 264, ป.อ. มาตรา 352, ป.อ. มาตรา 90

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ร่วมประกอบกิจการค้าวัสดุก่อสร้าง มี ส. และ ณ. เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน ขณะเกิดเหตุจำเลยที่ 1 เป็นพนักงานบัญชีมีหน้าที่ตั้งเรื่องเบิกจ่ายเสนอให้ ณ. พิจารณาอนุมัติและ สั่งจ่ายเช็คเพื่อชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ของโจทก์ร่วม จำเลยที่ 2 เป็นพนักงานขาย มีหน้าที่นำเช็คที่ ณ. สั่งจ่ายไปถอนเงินและโอนเงินชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ของโจทก์ร่วม การที่จำเลยที่ 1 เสนอเรื่องให้ ณ. อนุมัติและลงชื่อสั่งจ่ายเช็คตามฟ้อง ทั้งที่ไม่มีหนี้ต้องชำระ หรือมีหนี้แต่ให้ออกเช็คสั่งจ่ายเงินมี จำนวนสูงกว่ายอดหนี้ที่แท้จริง เป็นพฤติการณ์ที่บ่งชี้ว่าจำเลยที่ 1 มีเจตนาทุจริตแต่แรก โดยทำ ใบสำคัญจ่ายฉบับใหม่อำพรางให้เข้าใจว่ามีการโอนเงินที่ ณ. อนุมัติเบิกจ่ายทั้งหมดให้แก่เจ้าหนี้ ถูกต้องครบถ้วน เพื่อยกยอดเงินตามเช็คหรือเงินส่วนต่างที่เหลือจากการโอนชำระหนี้เป็นของตน กับพวก จำเลยที่ 1 จึงมีความผิดฐานยกยอด แม้จำเลยที่ 1 มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำใบสำคัญ จ่าย แต่ต้องเสนอให้ ณ. พิจารณาอนุมัติก่อนจึงจะมีการจ่ายเงินชำระหนี้ได้ ดังนั้นใบสำคัญจ่ายที่ ณ. ลงชื่ออนุมัติย่อมเป็นหลักฐานการเบิกจ่ายเงินที่เสร็จสมบูรณ์ จำเลยที่ 1 ไม่มีอำนาจแก้ไข โดยผลการ การที่จำเลยที่ 1 ทำใบสำคัญจ่ายฉบับใหม่แทนฉบับเดิม โดยมีจำนวนเงินที่อนุมัติ สั่งจ่ายลดลงจากเดิมเพื่อยกยอดเงินส่วนต่างของโจทก์ร่วม เป็นการทำเอกสารปลอมขึ้นทั้งฉบับ เพื่อให้ผู้อื่นหลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริง และทำให้โจทก์ร่วมเสียหาย มิใช่การกระทำตาม อำนาจหน้าที่ จำเลยที่ 1 จึงมีความผิดฐานปลอมเอกสาร จำเลยที่ 1 ยกยอดเงินตามฟ้อง 674,903 บาท โดยจำเลยที่ 2 ร่วมกับจำเลยที่ 1 ยกยอดเป็นเงิน 600,366 บาท แต่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้ จำเลยที่ 1 คืนหรือใช้เงินแก่โจทก์ร่วม 674,954 บาท และให้จำเลยที่ 2 ร่วมกับจำเลยที่ 1 คืนหรือ ใช้เงินดังกล่าวแก่โจทก์ร่วม 600,417 บาท เป็นการพิพากษาเกินคำขอ ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา 192 วรรคหนึ่ง แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา แต่เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกาเห็นสมควรยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 91, 264, 352 ให้ จำเลยทั้งสองร่วมกันคืนหรือใช้เงิน 728,197 บาท แก่ผู้เสียหาย จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ ระหว่างพิจารณา บริษัทเอส.ที.รีมิกซ์ จำกัด ผู้เสียหาย ยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลชั้นต้น อนุญาต ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยทั้งสองมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 352 (ที่ถูก มาตรา 352 วรรคแรก) ประกอบมาตรา 83 และจำเลยที่ 1 มีความผิดตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 264 ด้วย การกระทำของจำเลยทั้งสองเป็นความผิดหลายกรรม ต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91

การกระทำของจำเลยที่ 1 ในความผิดฐานยักยอกและฐานปลอมเอกสาร รวม 12 กระทง เป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทแต่ละบทมีโทษเท่ากัน ให้ลงโทษฐานร่วมกันยักยอกตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุกกระทงละ 1 เดือน รวม 12 กระทง จำคุก 12 เดือน ฐานยักยอกอีก 4 กระทง จำคุกกระทงละ 1 เดือน รวมเป็นจำคุกจำเลยที่ 1 มีกำหนด 16 เดือน จำคุกจำเลยที่ 2 กระทงละ 1 เดือน รวม 12 กระทง จำคุก 12 เดือน ให้จำเลยที่ 1 คินหรือใช้เงิน 674,954 บาท แก่โจทก์ร่วม โดยให้จำเลยที่ 2 ร่วมกับจำเลยที่ 1 คินหรือใช้เงินดังกล่าวแก่โจทก์ร่วม 600,417 บาท จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 1 ทุกข้อหา และยกคำขอ ให้จำเลยที่ 1 คินหรือใช้เงิน 674,954 บาท แก่โจทก์ร่วม ไม่ปรับบทตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 นอกจากที่แก้คงให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์และจำเลยที่ 2 ฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้จำเลยที่ 2 ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ศาลชั้นต้นยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 1 ในความผิดฐานยักยอกตามฟ้องข้อ 1.1 และ 1.27 กับฐานปลอมเอกสารตามฟ้องข้อ 1.2 และ 1.28 และยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 2 ในความผิดฐานยักยอกตามฟ้องข้อ 1.1, 1.3, 1.5, 1.7, 1.9, 1.27 กับฐานปลอมเอกสารตามฟ้องทุกข้อ โจทก์และโจทก์ร่วมไม่อุทธรณ์ ความผิดของจำเลยทั้งสองในข้อหาดังกล่าวจึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ข้อเท็จจริงในชั้นนี้พึงได้ตามที่คู่ความไม่ฎีกาโต้แย้งเป็นอย่างอื่นว่า โจทก์ร่วมประกอบกิจการค้าวัสดุก่อสร้าง มีนางสุภานันท์ และนางณิขกุล เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน ขณะเกิดเหตุจำเลยที่ 1 เป็นพนักงานบัญชีมีหน้าที่ตั้งเรื่องเบิกจ่ายเสนอให้นางณิขกุลพิจารณาอนุมัติและสั่งจ่ายเช็คเพื่อชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ของโจทก์ร่วม จำเลยที่ 2 เป็นพนักงานขาย มีหน้าที่นำเช็คที่นางณิขกุลสั่งจ่ายดังกล่าวไปเบิกถอนและโอนเงินชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ของโจทก์ร่วม เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2547 โจทก์ร่วมตรวจสอบพบว่า เช็คที่นางณิขกุลอนุมัติสั่งจ่ายตามที่จำเลยที่ 1 เสนอมีการเรียกเก็บเงินไปแล้ว แต่โอนเงินชำระหนี้ให้แก่บริษัทโสสุโก้ เซรามิค จำกัด และบริษัทไทยเยอรมัน เซรามิค อินดัสทรี จำกัด (มหาชน) เจ้าหนี้ของโจทก์ร่วมเพียงบางส่วน หรือไม่มีการโอนเงินชำระหนี้เลย ซึ่งเช็คที่ตรวจสอบตามฟ้องข้อ 1.3 สั่งจ่ายเงิน 47,912 บาท แต่โอนเงินชำระหนี้ 14,237 บาท ตามสำเนาเช็ค สำเนาบัญชีกระแสรายวันและใบรับฝาก เช็คตามฟ้องข้อ 1.5 สั่งจ่ายเงิน 49,049 บาท แต่โอนเงินชำระหนี้ 33,588 บาท ตามสำเนาเช็ค สำเนาใบแจ้งรายการบัญชีเดินสะพัดและใบรับฝาก เช็คตามฟ้องข้อ 1.7 สั่งจ่ายเงิน 36,148 บาท แต่โอนเงินชำระหนี้ 23,361 บาท ตามสำเนาเช็ค สำเนาใบแจ้งรายการบัญชีเดินสะพัดและใบรับฝาก เช็คตามฟ้องข้อ 1.9 สั่งจ่ายเงิน 51,507 บาท แต่โอนเงินชำระหนี้ 38,705 บาท ตามสำเนาเช็ค สำเนาใบแจ้งรายการบัญชีเดินสะพัดและใบรับฝาก เช็คตามฟ้องข้อ 1.11 สั่งจ่ายเงิน 117,815 บาท แต่โอนเงินชำระหนี้ 81,092 บาท ตามสำเนาเช็ค สำเนาใบแจ้งรายการบัญชีเดินสะพัดและใบรับฝาก เช็คตามฟ้องข้อ 1.13 สั่งจ่ายเงิน 89,373 บาท แต่โอนเงินชำระหนี้ 49,060 บาท ตามสำเนาเช็ค สำเนาใบแจ้งรายการบัญชีเดินสะพัดและใบรับฝาก เช็คตามฟ้องข้อ 1.15 สั่งจ่ายเงิน 94,481 บาท แต่โอนเงินชำระหนี้ 80,596 บาท ตามสำเนาเช็ค สำเนาใบแจ้งรายการบัญชีเดินสะพัดและใบรับฝาก เช็คตามฟ้องข้อ 1.17 สั่งจ่ายเงิน 112,720 บาท แต่โอนเงินชำระหนี้ 47,706 บาท ตามสำเนาเช็ค สำเนาบัญชีกระแสรายวันและชุดใบเสร็จรับเงินฝาก เช็คตามฟ้องข้อ 1.19 สั่งจ่ายเงิน 66,189 บาท แต่โอนเงินชำระหนี้ 42,151 บาท ตามสำเนาเช็ค สำเนาบัญชีกระแสรายวันและใบรับฝาก เช็คตามฟ้องข้อ 1.21 สั่งจ่ายเงิน 87,717 บาท แต่โอนเงินชำระหนี้ 39,624 บาท ตามสำเนาเช็ค สำเนาบัญชีกระแสรายวันและชุด

ใบเสร็จรับเงินฝาก เช็คตามฟ้องข้อ 1.23 และข้อ 1.24 สั่งจ่ายเงิน 55,489 บาท และ 46,855 บาท ตามลำดับ แต่ไม่มีการโอนเงินชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ ตามสำเนาเช็คและสำเนาบัญชีกระแสรายวัน เช็คตามฟ้องข้อ 1.25 สั่งจ่ายเงิน 88,192 บาท แต่โอนเงินชำระหนี้ 14,472 บาท ตามสำเนาเช็ค สำเนาบัญชีกระแสรายวันและชุดใบเสร็จรับเงินฝาก เช็คตามฟ้องข้อ 1.29 สั่งจ่ายเงิน 99,157 บาท แต่โอนเงินชำระหนี้ 1,230 บาท ตามสำเนาเช็ค สำเนาบัญชีกระแสรายวันและชุดใบเสร็จรับเงินฝาก เช็คตามฟ้องข้อ 1.31 และข้อ 1.32 สั่งจ่ายเงิน 47,905 บาท และ 50,835.84 บาท ตามลำดับ แต่ไม่มีการโอนเงินชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ ตามสำเนาเช็คและสำเนาบัญชีกระแสรายวัน โจทก์ร่วมจึงมอบอำนาจให้นายเชิดพันธุ์ ไปแจ้งความดำเนินคดีนี้แก่จำเลยทั้งสอง คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยข้อแรกตามฎีกาของโจทก์ว่าจำเลยที่ 1 กระทำความผิดตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้นหรือไม่ เห็นว่าจำเลยที่ 1 เป็นผู้ตั้งเรื่องเสนอให้มีการเบิกจ่ายเงินชำระหนี้แก่บริษัทโสสุโก้ เซรามิค จำกัด และบริษัทไทยเยอรมัน เซรามิค อินดัสทรี จำกัด (มหาชน) ย่อมทราบดีว่าโจทก์ร่วมมีหนี้ที่ต้องชำระตามใบสั่งซื้อหรือใบแจ้งหนี้เล็กน้อยเพียงใด โดยเฉพาะในกรณีชดเชยเงินรางวัลให้แก่โจทก์ร่วมจำเลยที่ 1 และเจ้าหน้าที่บริษัทไทยเยอรมัน เซรามิค อินดัสทรี จำกัด (มหาชน) จะส่งโทรสารบอกกล่าวการใช้สิทธิหักเงินรางวัลและยอดหนี้ที่ต้องชำระแก่กัน จำเลยที่ 1 ยิ่งต้องทราบว่ายังมีหนี้ที่จะสั่งจ่ายเช็คชำระอีกหรือไม่ เพียงใด การที่จำเลยที่ 1 เสนอเรื่องให้นางนิชกุลอนุมัติและลงชื่อสั่งจ่ายเช็คตามฟ้องดังกล่าวทั้งที่ไม่มีหนี้ต้องชำระ หรือมีหนี้แต่ให้ออกเช็คสั่งจ่ายเงินมีจำนวนสูงกว่ายอดหนี้ที่แท้จริง เป็นพฤติการณ์บ่งชี้ว่าจำเลยที่ 1 มีเจตนาทุจริตแต่แรก โดยทำใบสำคัญจ่ายฉบับใหม่อำพรางให้เข้าใจว่ามีการโอนเงินที่นางนิชกุลอนุมัติเบิกจ่ายทั้งหมดให้แก่เจ้าหนี้ถูกต้องครบถ้วน เพื่อยกยอดเงินตามเช็คหรือเงินส่วนต่างที่เหลือจากการโอนชำระหนี้เป็นของตนเองกับพวก พยานหลักฐานจำเลยที่ 1 เป็นพินิจน่าสงสัย ไม่มีน้ำหนักให้รับฟังหักล้างพยานหลักฐานของโจทก์และโจทก์ร่วม คดีฟังได้โดยปราศจากข้อสงสัยว่า จำเลยที่ 1 กระทำผิดฐานยกยอดตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ส่วนใบสำคัญจ่ายฉบับใหม่ที่จำเลยที่ 1 ทำขึ้นตามฟ้องข้อ 1.4, 1.6, 1.8, 1.10, 1.12, 1.14, 1.16, 1.18, 1.20, 1.22, 1.26 และ 1.30 แม้จำเลยที่ 1 มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำใบสำคัญจ่าย แต่ต้องเสนอให้นางนิชกุลพิจารณาอนุมัติก่อน จึงจะมีการเบิกจ่ายเงินชำระหนี้ได้ ดังนั้นใบสำคัญจ่ายที่นางนิชกุลลงชื่ออนุมัติย่อมเป็นหลักฐานการเบิกจ่ายเงินที่เสร็จสมบูรณ์ จำเลยที่ 1 ไม่มีอำนาจแก้ไขได้โดยพลการ การที่จำเลยที่ 1 ทำใบสำคัญจ่ายใหม่แทนฉบับเดิม โดยมีจำนวนเงินที่อนุมัติสั่งจ่ายลดลงจากเดิมเพื่อยกยอดเงินส่วนต่างของโจทก์ร่วม เป็นการทำเอกสารปลอมขึ้นทั้งฉบับเพื่อให้ผู้อื่นหลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริง และทำให้โจทก์ร่วมเสียหาย มิใช่เป็นการกระทำตามอำนาจหน้าที่ จำเลยที่ 1 จึงมีความผิดฐานปลอมเอกสารตามที่ศาลชั้นต้นพิพากษาที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 1 ในความผิดฐานยกยอดและฐานปลอมเอกสารมานั้น ไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้น อนึ่ง จำเลยที่ 1 ยกยอดเงินตามฟ้องรวม 674,903 บาท โดยจำเลยที่ 2 ร่วมกับจำเลยที่ 1 ยกยอดเป็นเงิน 600,366 บาท แต่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยที่ 1 คืนหรือใช้เงินแก่โจทก์ร่วม 674,954 บาท และให้จำเลยที่ 2 ร่วมกับจำเลยที่ 1 คืนหรือใช้เงินดังกล่าวแก่โจทก์ร่วม 600,417 บาท เป็นการพิพากษาเกินคำขอ ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 192 วรรคหนึ่ง แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา แต่เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกาเห็นควรยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้อง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 พินิจพิเคราะห์แล้ว ให้บังคับคดีในส่วนอาญาสำหรับจำเลยที่ 1 ไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

ให้จำเลยที่ 1 คืนหรือใช้เงิน 674,903 บาท แก่โจทก์ร่วม โดยให้จำเลยที่ 2 ร่วมกับจำเลยที่ 1 คืนหรือใช้เงิน 600,366 บาท แก่โจทก์ร่วม นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6

องค์คณะ

สุพจน์ กิตติรักษนนท์ · เมทินี ชโลธร · ญัฐชัย ไวยภาษจีรกุล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/15733/2557>